

Centre regional d'ensenhament de l'occitan

ENSENHAD'OC

Butletin del creio n'77 - Dintrada 2022

CREO
LENGADÒC

Centre Régional de
l'Enseignement de
l'Occitan

L'OCCITAN DINS
LO PRIMIER, LO
SEGOND GRA E
L'ENSENHAMENT
SUPERIOR

Somari

- P3 Editorial 2021-2022 una annada de trabalh del CREO
- P5 Rappòrt d'activitat
- P7 Ressons de nòstra annada militanta en imatges
- Fièra de las associacions
  - Jornada Total Festum a Narbona
  - Jornada « Cultura viva » a Serinhan
  - Participacion a l'Estivada de Rodés
- P12 Agenda 2022-2023
- 11 de setembre : Fièra de las associacions a Montpelhièr
  - 08 d'octobre : AG CREO a Montpelhièr
  - 22, 23 e 24 d'octobre : Collòqui FLAREP a Rennes
  - 02-04 de novembre : Escambis Occitans de la Davalada
  - Mai 2023 : Lo Total Festum 2023 del CREO se farà en Losera
- P13 De novèls collègas e de capitadas als concorses
- P14 Lo dispositiu « Ensenhar » : aculhissèm 3 novèls collègas
- P15 L'occitan dins lo primièr gra
- Espelofit es tornat dins sa planeta
  - Un an d'occitan en Losera
  - De novèlas d'Aude
  - De novèlas d'Erau
  - De novèlas de Gard
  - Lo projècte pedagogic 2022-2023 : *Las aventuras de Gran de Milh*
- P25 L'occitan dins lo 2nd gra
- Retorn a la cultura pels collegians de Clarmont d'Erau, promocion de nòstre ensenhament
  - La jornada « Desvelopament durable » al collègi Jean Bène a Pesenàs
  - De nòvas del licèu Clemenceau
- P31 E dins lo superior
- De nòvas de l'INSPE
  - Las licéncias LLCER—Occitan per preparar lo master MEEF 1èr gra
  - La recèrca a l'Universitat Paul Valéry
  - L'occitan labellizat « disciplina rara » pel Ministèri de l'ensenhament superior.

Mercejam los e las collègas per lor collaboracion a Ensenhadòc :

L. Tressoldi, M-J. Verny, B. Bolano, R. Oulié, G. Besse, V. Polge, J. Rossignol, F. Albert, C. Serva, S. Dussaut, J. Soliva, C. Mayzoué, J. Martin, C. Bataller, M. Cou-lange, M. Fraisse, E. Lame, R. Chouleur e A. Pesson

Lo CREO felicita
Deva e Silvan
per l'arribada de la
pichòta Núria.

EDITORIAL 2021-2022

Una annada de trabalh del CREO

Amigas, amics de l'ensenhament public de l'occitan, caras e cars collègas, avèm lo plaser de vos faire descobrir aqueste novèl *Ensenhad'òc*, dos còps mai espés que los ans passats. Per aquò vòli mercejar calorosament Clementina Mayzoué, per la mesa en pagina e Benaset Bolano, nòstre vice-president, qu'a recampats los articles. Un grand mercé tanben per vòstras contribucions, encara mai nombrosas que las autras annadas, que fan la vida d'aqueste butletin.

L'annada que venèm de passar es estada una annada de granda activitat pel CREO. Nòstre ensenhament, o sabètz totes, repausa sus un engatjament permanent : lo vòstre, dins vòstras classes, e aquel del CREO per lo defendre cara a las autoritats de l'Educacion nacionala, dins un dialòg permanent amb elegits e sindicats. D'aquest engatjament, *Ensenhad'òc* se'n fai lo debat, a començar per lo rapòrt d'activitat que trobaretz dins las paginas seguentas.

Las relacions amb lo rectorat

L'an passat, nos sèm regaudits d'una neta amelhoracion de las relacions amb lo Rectorat, una primièra dempuèi d'ans e d'ans. Per la mesa en plaça de la convencion amb la Region (que serà renovelada l'an que ven), e l'aplicacion de la circulara de decembre 2021, i a agut, dins cada departament, de grops de trabalh que lo CREO i es estat sistematicament associat. Dos conselhs academics se son tanben tenguts. Aqueles acamps demandan una vigilança extrèma, d'oras de preparacion e d'estudis dels dorsiers e una collaboracion amb las organizacions sindicalas que lor ajuda es sovent determinanta.

La situacion de l'ensenhament

La situacion del 2nd gra demòra dificila, amb d'efectius totjorn insufisents en licèu per assegurar lo seguit e noirir los vivièrs d'ensenhaires. Los efieches de la reforma, malgrat l'augmentacion del coeficient, son aquí : concurréncia sauvatja entre opcions, desvalorizacion d'aquestas al bac...

Lo nombre de professors a pas quitat de baissas dempuèi la debuta del millenari (de mai de 50 a un trentenat), una part importanta dels servicis es assegurada dins la valéncia, sens compensacion per l'orari d'occitan.

Dins lo primièr gra, la situacion es plan melhora, coma o veiretz dins las contribucions de las conselhièras pedagogicas.

De notar una victòria après mantuna demanda : la formacion del CRPE lenga regionala qu'èra cantonada a Carcassona, serà embessonada amb una formacion sus Mende.

Las accions menadas amb lo collectiu « Pour que vivent nos langues »

Aquesta annada electorala es estada escasença d'interpelar los candidats a las legislativas. Dins nòstra acadèmia, avèm capitat de tocar totes los candidats, en defòra de la drecha extrèma (considerada *persona non grata* per lo collectiu). Las responsas obtingudas son estadas recampadas sus una mapa https://framacarte.org/fr/map/legislatives-2022-pqvn-bilan-questionnaire-200620_128544#6/51.090/2.043 e nos en servirem per interpelar los deputats qu'an pas encara respondut.

La relacion amb los elegits

Los contacts amb Montpelhièr contunhan, de mai en mai corals : articles dins la premsa, perspectiva de senhaletica vesedaira de las escòlas bilinguas, edicion d'una plaqueta en collaboracion amb los servicis del Rectorat. Lo CREO es de segur present a l'Antigòna de las associacions. Los contacts son caloroses tanben amb la Region, mercejam Benjamin Assié, conselhièr regional en carga de l'occitan e del catalan e Vincent Rivière, cargat de mission, de lor sosten sens relambi. Per çò qu'es dels departaments, nos cal encara regretar un investiment insufisent, mai que mai dins lo CALR ont sol Aude es representat. Totes aqueles contactes son d'alargar aquest an, amb vòstra ajuda, collègas, per rescontrar vòstres elegits de proximitat.

La vida intèrna del CREO

L'an passat, anonciàvem que lo burèu s'èra rejuenit, e o confirmam, coma confirmam la dinamica que donan aqueles responsables novèls (preséncia del CREO a l'INSPE, jornada Total Festum a Narbona, preséncia a l'Estivada de Rodés, organizacion de l'estand a la fièira de las associacions).

Lo CREO a contunhat son ajuda als projèctes pedagogics que ne trobaretz de ressons dins lo butletin.

Notam amb plaser que las adesions an encara pujat : 116 contra 75 i a 5 ans. Comptam sus vos per aumentar encara nòstre pes : comptam sus vòstra adesion e aquela de vòstres collègas mai pròches.

Lo CREO es vòstra associacion professionala e lo CREO a besonh de vos

Vos esperam nombroses a l'AG lo 8 d'octòbre per nos faire part de vòstres besonhs, experiéncias, proposicions de participacion a l'accion comuna... Serà tanben escasença d'aculhir los novèls collègas e de saludar los retirats.

Maria-Joana Verny, presidenta

**CREO
LENGADÒC**

Centre Régional de
l'Enseignement de
l'Occitan

**PER L'OCCITAN DINS
L'ENSENHAMENT PUBLIC**

escòlas, collègis, licèus, universitats

FELCO

Fédération pour
l'Enseignement de la Langue
et de la Culture d'OC

De mancar pas : AG CREO 2022

dissabte lo 8 d'octòbre 2022

RAPORT D'ACTIVITAT

Los articles en linha sus nòstre site internet donan idèa de las accions menadas. Nos es pas totjorn estat possible de publicar un article per cada accion : per exemple, los acamps del grop de trabalh Gard, que i avèm participat en visioconferéncia, e mai una part dels grops de trabalh Erau.

De notar tanben que los collègas de nòstra acadèmia an pres mai que sa part dins lo trabalh al dintre del collectiu interassociatiu e interlengas « Pour que vivent nos langues ». Veire sul site : http://www.felco-creo.org/category/nostras-accions/amb_las_autras_associacions/

Las accions del CREO se pòdon partatjar entre

- Comunicacion e preséncia publica
- Relacions amb los elegits
- Relacions amb los sindicats
- Relacion amb lo Rectorat e los DASEN
- Participacion a d'accions mai largas dins l'encastre de la FELCO, de la FLAREP – fédération pour les langues régionales dans l'enseignement public, del collectiu « Pour que vivent nos langues »

12-09-21	Le CREO à la foire des associations à Montpellier : http://www.felco-creo.org/12-09-21-lo-creo-present-a-la-fieira-de-las-associacions/	Communication Présence publique
29-10-21	Rédaction, mise en page, envoi et publication électronique du bulletin Ensenhad'òc : http://www.felco-creo.org/28-09-21-ensenhadoc-76-octobre-de-2021/	Vie interne
05-10-21	Suite aux rencontres avec des élus de Montpellier – ville et Métropole – publication d'articles dans le magazine de celles-ci : http://www.felco-creo.org/05-10-21-montpellier-loccitan-a-lecole-publique-a-lhonneur-dans-le-magazine-de-la-metropole/	Relation avec les élus
20-10-21	Rencontre avec Benjamin Assié, conseiller régional, à Narbonne. Fabienne Albert porte le message du CREO : http://www.felco-creo.org/20-10-21-rencontre-avec-benjamin-assie-conseiller-regional-a-narbonne-le-message-du-creo/	Relation avec les élus
16-01-21	Assemblée générale, compte rendu : http://www.felco-creo.org/20-11-21-compte-rendu-de-lassemblee-generale-du-creo-lengadoc-16-octobre-2021/	Vie interne
01-12-21	Publication des fiches de demande d'aide - projets pédagogiques et formation personnelle : http://www.felco-creo.org/18-12-20-lo-creo-ajuda-sos-aderents-projectes-pedagogics-formacion-personala-2/	Aide aux adhérents
04-12-21	Suite à l'AG, nouveau conseil d'administration et bureau CREO 2021-2022 : http://www.felco-creo.org/04-12-21-conseil-dadministration-et-bureau-du-creo-lengadoc-2021-2022/	Vie interne
15-12-21	Réunion de bureau : 15-12-21 – compte rendu de l'acamp de burèu del CREO Lengadòc	Vie interne
01-01-22	Le CREO publie la convention Rectorat / Région 2020-2022 : http://www.felco-creo.org/01-01-22-la-convention-rectorat-region-2020-2022/	Relation avec les élus
17-01-22	Le CREO écrit aux présidents de conseils départementaux : http://www.felco-creo.org/17-01-22-le-creo-ecrit-aux-presidents-de-conseils-generaux/	Relation avec les élus
21-01-22	Groupe de travail Lozère - notes du CREO : http://www.felco-creo.org/21-01-22-groupe-de-travail-occitan-lozere-quelques-notes-du-creo-lengadoc/	Relations avec Rectorat et DSDENs
01-02-22	Réunion conseil d'administration - compte rendu : http://www.felco-creo.org/01-02-22-acamp-ca-creo-compte-rendu/	Vie interne

07-02-22	Le CREO publie les documents du groupe de travail Hérault : http://www.felco-creo.org/07-02-22-document-preparatoire-au-groupe-de-travail-herault/	Relations avec Rectorat et DSDENs
07-02-22	Les CREOs de Toulouse et Montpellier élaborent un document pour présenter la situation en lycée : http://www.felco-creo.org/07-02-22-academies-de-montpellier-et-toulouse-alerte-sur-la-situation-en-lycee/	Relations Rectorat et DSDENs travail avec les académies voisines
14-02-22	Le CREO relaie une enquête de la FSU - académies de Toulouse et Montpellier : http://www.felco-creo.org/14-02-22-une-enquete-de-la-fsu-academies-de-toulouse-et-montpellier-enseignement-des-langues-regionales/	Relations avec les syndicats
14-02-22	Adoption d'une motion commune CREO - SE/UNSA - FSU - SNALC pour le CALR de Montpellier : http://www.felco-creo.org/14-02-22-motion-creo-seunsa-fsu-presentee-au-calr-de-montpellier/	Relations avec les syndicats
15-02-22	Conseil académique des langues régionales - Compte rendu : http://www.felco-creo.org/15-02-22-compte-rendu-calr-montpellier-creo-lengadoc/	Relations avec Rectorat et DSDENs
15-02-22	Le CREO publie la déclaration FSU (SNES et SNUIPP) au CALR : http://www.felco-creo.org/15-02-22-declaration-fsu-snes-et-snuipp-au-calr/	Relations avec les syndicats
15-02-22	Le CREO publie le document SE-UNSA destiné au CALR : http://www.felco-creo.org/15-02-22-document-se-unsa-calr-montpellier/	Relations avec les syndicats
15-02-22	Un courrier du SNUDI-FO Lozère à propos du groupe de travail occitan - Le CREO répond : http://www.felco-creo.org/15-02-22-le-creo-lengadoc-repond-au-snudi-fo/ .	Relations avec les syndicats
17-02-22	Le CREO relaie les documents de travail utilisés au stage syndical FSU occitan et catalan - Toulouse et Montpellier : http://www.felco-creo.org/17-02-22-stage-syndical-fsu-occitan-et-catalan-academies-de-toulouse-et-montpellier-documents-de-travail/	Relations avec les syndicats
14-03-22	Groupe de travail occitan – Aude. Le CREO publie le compte rendu communiqué par la FSU 11 : http://www.felco-creo.org/14-03-21-compte-rendu-fsu-11-du-groupe-de-travail-occitan-de-laude/	Relation avec les syndicats Relation avec Rectorat et DSDEN
08-04-22	Groupe de travail occitan Lozère – compte rendu : http://www.felco-creo.org/08-04-22-groupe-de-travail-occitan-lozere/	Relations avec Rectorat et DSDENs
14-05-22	Journée CREO Total Festum Narbonne Lo paísatge, un patrimòni material, portaire d'istòria e de legendas, le programme : http://www.felco-creo.org/14-05-22-jornada-creo-total-festum-a-narbona-pre-programa/ , compte rendu : http://www.felco-creo.org/16-05-22-quelques-novelas-de-la-jornada-total-festum-del-14-de-mai-a-narbona/	Animations présence publique
21-05-22	Le CREO relaie la consultation de la Région dans le cadre du plan « Cultura viva » : http://www.felco-creo.org/21-05-22-occitan-e-catalan-la-region-occitanie-pyrenees-mediterranee-consulta/	Relation avec les élus
18-06-22	Le CREO représenté à la journée de concertation organisée par la Région à Sérignan (34)	Relation avec les élus Communication
23-06-22	Groupe de travail Hérault : 23-06-22 – groupe de travail occitan – Hérault	Relations Rectorat DSDEN
24 et 25-22	Le CREO présent aux rencontres de Salinelles	Présence publique Communication
04-07-22	Réunion de bureau élargi : http://www.felco-creo.org/04-07-22-compte-rendu-acamp-bureau-creo-alargat/	Vie interne
Du 21 au 23-07-22	Le CREO représenté sur le stand de la FELCO à Rodez : http://www.felco-creo.org/23-07-22-estivada-de-rodes-bela-presencia-de-la-felco/	Présence publique Communication

RESSONS DE NOSTRA ANNADA MILITANTA EN IMATGES

La fièra de las associacions 12-09-21

Après dos ans d'anullacion per causa de pandemia, se tenquèt lo 2nd dimenge de setembre una novèla edicion de l'« Antigone des associations », un eveniment fòrça frequentat pels Montpelhierencs, escasença de mostrar lo ròtle de la nòstra associacion. D'efèit la preséncia del CREO dins aquela mena d'eveniment es essenciala. Sovent, la quita existéncia d'un ensenhament public de l'occitan es pas coneguda mas aquò, ba vau pas aprene al legeire d'Ensenhad'Òc.

Un autre aspècte important d'aquela jornada es de manèter nòstras relacions amb d'associacions que ne sèm partenaris dempuèi un brave moment (Radio Lengua d'òc, FMplus...) e de contunhar de tèisser lo malhum associatiu dins loqual lo CREO s'inscriu. Es escasença tanben de rescontrar los elegits de la vila que fan lo torn dels estands e mai los del departament qu'an un espaci reservat.

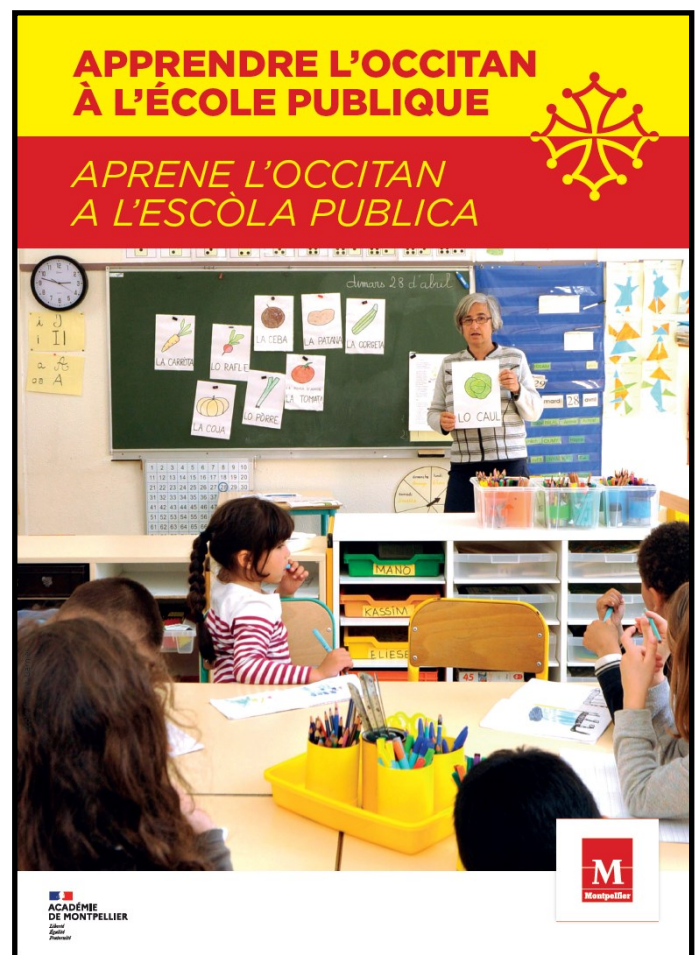
De mancar pas : la fièra 2022

dimenge lo 11 de setembre 2022

Aquest an serà escasença de difusar lo desplegant que presenta lo CREO e mai de presentar sus l'estand la plaqueta fargada en collaboracion entre la metropòla e las autoritats rectoralas.

Se demoratz pas lènc de Montpelhièr, que vos volètz marcar a un cors de iogà e dins lo meteis temps participar a la visibilitat del CREO a Montpelhièr, vos doni rendetz-vos lo dimenge 11 de setembre, plaça del nombre d'aur entre 8 oras del matin e 6 oras amb de cafè e de pepitòs . Pensatz de portar de qué enriquir l'estand (afichas, trabalhs d'escolans...)

Benoit Bolano

La jornada Total Festum a Narbona

En 2022, es dins la vila de Narbona que lo CREO s'acampèt per la sieuna participacion a Total Festum. Ongan, lo tema èra *Lo païsatge, portaire d'istòria e de legendas*. Mercé a l'investiment dels collègas e a la participacion dels convidats, aquela jornada es estada una capitada tant sul plan uman coma sul plan cultural.

La pertinéncia dels atalhièrs d'escritura dels estudiants de l'INSPE de Carcassona, l'erudicion de Marc Pala, la sensibilitat de Marie Jeanne Verny, l'umor d'Alan Roch, la generositat de Gisèle Naconaski o encara l'elegància de Laurent Cavalié atestèron de l'abeluc de la cultura occitana en país d'Aude.

SAMEDI 14 MAI 2022
Lo Païsatge, portaire d'istòria e de legendas

	10h00 Accueil et Visite de l'Horreum 11h30 Apéritif et discours de bienvenue Salle des Consuls 12h30 Repas Partagé Ostal d'Occitania	 Entrée Libre
14h00 Ateliers Pédagogiques -Haïku -Toponymie -Poésie		16h00 Gisèle Naconaski Occitan, langue d'intégration 16h30 Alan Roch/Marc Pala Contes et légendes de l'Aude
	18h00 Laurent Cavalié LO BRAMAS LO CANT DAL POBLE AUDENC CONCERT/DISCUSSION	

TOTAL FESTUM 2022
NARBONNE
SALLE DES CONSULS
(Palais des Archevêques)
Informations:
creo.lengadoc@gmail.com

Logos: La Région Occitanie Pyrénées - Méditerranée, AVEC LE SOUTIEN DE Narbonne, LE DÉPARTEMENT DE L'AUDE, LE DÉPARTEMENT DE L'HERAULT, LE DÉPARTEMENT DE L'ARDECHE.

Una cultura populara e saberuda plan aculhida pels Narboneses puèi que, mercé als servicis de la comuna, nòstra manifestacion se tenguèt dins la sala des Cònsols, al centre vila, lo jorn de la nuèit dels musèus. Fòrça passants s'arrestèron per escotar un pauc çò que se disiá, fintar la mòstra dels archius d'Aude titolada *Occitan, Occitania*, demandar d'entresenhas a l'estand del CREO e tornar al sieu amb un libre, una aficha e de remembres qu'èran inconscientament sebelits.

Personalament, quelques meses mai tard, me pensi qu'aquest eveniment foguèt quicòm de preciós. Rai qu'es pas estat lo fuòc coma la *Prema*, « *Fête de la musique prématurée* » dels Goulamas'k que se tenguèt pas lènc de Narbona un pauc mai tard e que mostrèt una altra facieta de l'occitanisme d'ara. Mas es pas estat tanpauc, coma ba crentavi, un recampament de professors d'Occitan que sentís la posca e la tisana. Se farguèt tot lo long de la jornada una mena d'intimitat, duberta a los que passan lo temps d'espínchar çò que se debana dins la sala, los que cercan de frescor, los que son venguts intrigats per l'aficha fargada per nòstra aderenta Lucie Tressoldi e los que sabían perque èran aquí. Aqueja jornada foguèt una capitada per la cultura.

Benoit Bolano

Lo CREO merceja las personalitats presentas :

- las 3 elegidas que prenguèron la paraula a la dubertura :
  - **Christine Dauzat**, per la comuna de NARBONA que nos faguèt fisança tre l'espelida de l'idèa
  - **Sandrina Sirvent**, al nom d'Hélène Sandragné, presidenta del Conselh departamental d'Aude
  - **Catherine Bossis**, al nom de Carola Delga, presidenta de la Region Occitanie-Pyrénées-Méditerranée,
- e mai
  - **Joël Laporte**, DASEN, representant de la rectritz, que passèt mai d'una ora amb nosautres, prenguèt lo temps d'escambiar amb los collègas e veire lo trabalh de l'atalhièr d'escritura
  - **Benjamin Assié**, retengut lo matin per la presentacion oficiala de Total Festum e lo lançament de l'operacion « Cultura viva » : <https://jeparticipe.laregioncitoyenne.fr/project/plan-cultura-viva/questionnaire/enquete-culture-viva-grand-public>.
  - **Yannick Callarec**, director de l'Association des Maires, des Adjoints et de l'Intercommunalité des Pyrénées-Orientales.
- e mai encara, per lor preséncia amistosa e benvolenta.
  - **Cristòl Causse**, encargat de mission IPR
  - **Jacques Bossis**, IEN sus Narbona.

Foto 1 : Talhièr Haïku dels estudiants de Carcassona
Foto 2 : Conferéncia de Marc Pala : las legendas Corbierencas

La jornada « Cultura viva » a Serinhan

Dins l'encastre de la concertacion ciutadana de la Region e del plan « Cultura viva », de jornadas de concertacion foguèron organizadas dins cada departament. Lo CREO participèt, entre autres, a la jornada d'Erau, a Serinhan, lo 18 de junh. En mai d'una visita comentada de la vila e de son musèu, la jornada permetèt un escambi ric amb los elegits presents. Los representants de la comuna èran aquí, de segur, e mai, per la Region, Benjamin Assié, Maria-Alice Pelé, vici-presidenta e Jean-Marc Biau, conselhièr regional. Tres collègas del CREO prenguèron la paraula : B. Bolano, C. Dufour-Ndiaye e M.J. Verny.

Lo bilanç que podèm tirar d'aquesta consultacion es que los elegits venguts escotar los diferents actors de l'occitanisme erautenc afortiguèron lor voluntat de trabalhar per las culturas occitana e catalana mas que lo mitan associatiu devia èsser tanben fòrça de proposicion : manifestacions, panels trilingües, jòcs videos, voses dins los transpòrts. Encara un còp, lo nòstre ròtle d'associacion es primordial. D'ont mai serem nombroses e engatjats dins lo CREO, d'ont mai aurem d'idèas e d'ont mai la nòstra votz serà ausida.

Se volètz mai d'entresenhas sus la consultacion de la region, aquí lo ligam <https://www.laregion.fr/Cultura-Viva-Nos-langues-occitane-et-catalane>

La participacion a l'Estivada de Rodés

Es una tradicion dempuèi d'annadas, sus una idèa iniciala d'Estèla Lame, de tenir un talhièr a l'Estivada de Rodés e de ne faire lo recampament de totes los CREOs, per mostrar al public de l'Estivada la fòrça de l'ensenhament de l'occitan, e de nòstra federacion, la FELCO. Pendant los 3 jorns – autescòps quasi una setmana – de collègas de Niça a Bordèu e de Clarmont a Seta se recampan a l'entorn de l'estand, partatjan idèas, beguda e mangiscla.

Per lo CREO, es l'escasença de vendre de libres e de completar nòstre budgècte, que nos permet puèi d'ajudar los collègas : 900 euros de venda aquest an !

Agenda 2022-2023

AG del CREO lo 8 d'octobre a Montpelhièr

9 oras 30 – sala A 105, Universitat Paul-Valéry seguida d'un repais partatjat per aculhir los novèls e saludar los retirats.

Collòqui FLAREP 2022 : 22, 23 e 24 d'octòbre a Rennes

La FLAREP – Fédération pour les langues régionales dans l'enseignement public – recampa las associacions de parents e de professors de totas las lengas de França e organiza un collòqui annadièr que vira d'una region l'autra. Lo collòqui es organizat ongan a Rennes, per nòstres amics de l'association dels parents d'escolans Div Yezh.

FELCO e CREO poiràn ajudar los collègas que desiran i participar.

Escambis Occitans de la Davalada : 2 al 4 de novembre

Se tendràn a Colonha (32430) a la cruzada de Gers e Hauta Garona. S'agís d'un estagi per far viure la lenga e afortir los malhums professionals e associatius que participan a sa socializacion : organizar de soscadissas collectivas, mutualizar practicas e aisinas, o, mai ambiciosament, traire de l'intelligéncia collectiva d'idèias nòvas. Per alimentar la reflexion, es prepausat de passar de la teoria a la practica e de crear d'afichetas serigrafadas que poiràn prene una plaça polida dins nòstras vidas vidantas.

Per ne saupre mai : escambisoccitans@e.email - 06-23-01-19-60 - Telecargar programa detalhat e ficha d'inscripcion : 2207-31-escambis occitans de la davalada – EOD2022_Inscriptions. Inscriptions possiblas sus <https://www.helloasso.com/associations/escola-occitana-d-estiu/evenements/escambis-occitans-de-la-davalada-2023-echanges-occitans-de-l-automne>

Lo CREO poirà participar a la presa en carga dels fraisses dels collègas.

Lo Total Festum 2023 del CREO se farà en Losera

Après Erau, Gard, Aude, la jornada Total Festum es escasença de mostrar que lo CREO es una associacion academica ! vos esperam nombroses en Losera, coma o sètz estats dins los autres departaments.

De novèls collègas e de capitadas als concorses

Los reçauputs al CRPE especial lenga regionala

Avèm tres professors d'escòlas bilingües novèls. S'agís d'**Aurélia Druon-Coutin**, **Océane Berthomieu** e **Louis Monsarrat**. Aquest an, lo format a cambiat. An totes agut lor master 2 e seràn a la dintrada a 100% sus un pòste dins lor departament d'affectacion. Aital, Aude aculhirà Aurélia, Gard Océane e Erau Louis. Lor desiram una bona annada escolara !

Novèla capitada a l'agregacion : Estèla Lame

Lo concurs de l'agregacion, creat en 2017, a permés de dubrir de perspectives novèlas de carrièra per 6 collègas, totes ja titularis del CAPES d'occitan-lenga d'òc. 5 d'aquestes laureats, venguts de mantuna acadèmia, son estats formats a l'Universitat Paul-Valéry, mercé un dispositiu que mèscla lo presencial, las visio-conferéncias e una bèla quantitat de devers e espròvas orales blancas.

Aquest an, es nòstra collèga Estèla Lame qu'a capitat lo concurs – **òsca a ela !** – après – dins l'òrdre cronologic – Patric Guilhemjoan, de l'acadèmia de Bordèu, Deidié Maurell, de l'acadèmia d'Ais, Magali Fraisse puèi Melania Laupies, de nòstra acadèmia.

NB : per obténer maites pòstes e la dubertura de sessions, l'argument màger es aquel del nombre de candidats : recomandam donc als collègas de s'inscriure al concurs tre la dubertura de la session publicada.

Aculhissèm de novèls collègas dins lo second gra

Sovetam la benvenguda a **Marion Lavergne**, formada a l'Universitat Paul-Valéry, que nos torna après qualques annadas dins Bearn. Serà afectada al collègi Clemenceau de Montpelhièr e al licèu de Milhau, dins Gard, ont se dubrís enfin l'ensenhament d'occitan après d'ans e d'ans de demandas conjuntas dels sindicats e del CREO. Aculhissèm tanben **Eric Astié**, ja aderent del CREO e fidèl de nòstre estand a l'Estivada de Rodés, alara que trabalhava dins las Antilhas. Eric es afectat a Lodèva. Aculhissèm enfin **Nicolas Bianchini** que serà estagiara temps plen e que nos ven de l'academia de Tolosa.

Disèm al reveire a Léo Connes, estagiari CAPES l'an passat, que nos quita per l'acadèmia de Bordèu..

Desiram una bèla retirada a Danis Galvier e a Anick Carrara

Rai ! Danís aurà pas mai de classa, mas sèm segurs que, coma mantun collèga retirat, contunharà d'èsser dels nòstres coma aderent. Segurs tanben que contunharà de nos encantar de sa musica e mai que perseguirà sa novèla carrièra d'escriure. Desiram tanben una retirada agradiva a Anick Carrara, professora dins Gard.

Lo dispositiu « Ensenhar » : aculhissèm 3 novèls collègas

Aqueste dispositiu, experimentat dempuèi mantuna annada dins l'acadèmia de Bordèu, es estat alargat a la nòstra acadèmia. Sus apèl a candidaturas, de collègas desiroses d'ensenhar l'occitan o en occitan son descargats pendent un an per se formar a la lenga e a la cultura, lo Rectorat assegura lor remplaçament e l'OPLo finança la formacion après dubertura d'un mercat public.

De notar que lo CREO a manifestat mai d'un còp en CALR son oposicion de principi a un mercat de formacion d'ensenhaires del public alara que d'estructuras publicas competentas existisson per aquò, entre l'Universitat Paul-Valéry e l'INSPE. Per lo CREO, es pas question que la formacion d'ensenhaires del public siá fisada a d'oficinas privadas !

Basta... Après peripecias multiplas, la proposicion de formacion de l'UPV, entre departament d'occitan e servici de la formacion contunhada, foguèt retenguda per 2021-2022. Tres collègas foguèron formats, e nos liuran aquí lor testimonni.

Lo testimonni de Renaud

Aprene la lenga foguèt mon primièr projècte : aviái trapat lo cors de Jòrdi Peladan a Alès, mas lo confinament copèt tot. Miquèl Decòr me balhèt lo metòde *L'occitan lèu-lèu e plan* per començar solet.

E per astre foguèri recrutat pel dispositiu *Ensenhar professor*. Avèm après la lenga a l'universitat Paul-Valéry, ambe lo Cap'òc a Montalban, Pau e Moissac e sustot a Alès ambe Estela Mazodièr. Foguèt una de las annadas mai afogantas e agotantas de ma vida : avèm descobert fòrça istòria, literatura, dialectologia...

Dins l'ensenhament segondari, la memòria occitana es escafada : a l'escòla aviái après la version francesa de l'Edat mejana d'en çò nòstre, e pas jamai ausit parlar de tèxtes pas revirats coma *Joan-l'an-prés*. Ai l'impression de trapar un monde parallèl en dejós de nòstres pes, tot un continent novèl d'explorar, de musicas, de poèmas e de mots de salvar e de transmetre als escolans. Pendant los estagis a Sanch Eli, Maruèjol, Sant Ginièis, Vauverd, Vergesa, veguèri de classes entièras de dròlles estrambordats per la lenga nòstra. E ara ai enveja de portar ma pèira l'an que ven, en mai de mos cors de francés a Ginolhac.

Reinaud Oulié

Lo testimòni de Gabrièla

Ai fach la formacion *Ensenhar professor* aquest an per cambiar l'apròchi de mon mestièr. Soi professora d'arts plasticas en collègi dempuèi un quinzenat d'ans. Dins la familha de mon espòs, l'occitan se parla, e es amb son grand qu'ai ausit la lenga. Lo dispositiu *Ensenhar* foguèt alara l'escasença de combinar las doas causas.

Soi contenta de la formacion a l'Universitat Paul-Valéry. Los corses èran intenses tre la debuta, mas amb lo temps ai pogut trobar mon ritme. E mai se i aviá un molon de trabalh...

Lo malhum dels professors de l'Universitat, completat per E. Mazodier, formatritz a Alès, J. Martin, conselhièra pedagogica e C. Causse, cargat de mission IPR, nos a permés de nos bastir una cultura importanta per la formacion, l'aprendissatge de la lenga e la seguida. I a encara de trabalh per mestrejar la lenga, mas se farà dins lo temps...

Pensi qu'es un bon mejan de formar de personas a la lenga.

Per l'an que ven, vau ensenhar – al collègi Daudet d'Alès – l'occitan dins una opcion facultativa, e ensajar de crear la seccion arts plasticas en occitan dins lo collègi. Sèm a faire lo dorsier, C. Causse e ieu. Anam tanben ensajar de trabalhar amb Mauresca a la dintrada... de faire viure la lenga !

Gabrièla Besse, professora d'arts plasticas e d'occitan

Lo testimòni de Virginia

La lenga nòstra fa partida de « ma » cultura cevenòla, l'ai ausida dempuèi totjorn, parlada per mos grands o a l'escòla, de la mairala a l'universitat. Ai donc desenvolopada una curiositat naturala per son aprendissatge. Venguèri regenta e aguèri l'astre de seguir la formacion *Ensenhar professor* per tornar aprener l'occitan e lo transmetre puèi als escolans.

La formacion s'adreïça a de professors del 1er e del 2nd gras, per enriqueir l'ofèrta d'ensenhament de la lenga tot al long del cursus escolar public, e aital ne garantir la subviviéncia o la transmission.

L'avantatge màger d'aquesta formacion es la mesa en disponibilitat complèta, mas pagada, de l'ensenhair pendent una annada escolar, dins la tòca d'aqueirir un nivèl de lenga (orala e escricha) sufisent per son ensenhament.

Contràriament als professors del dispositiu de las autras acadèmias, nosautres avem pogut, alternar de corses a l'Universitat, de corses de lenga orala amb E. Mazodier e de corses de pedagogia amb los professors del Cap'Occ. Aquò nos permetèt de descobrir la literatura, la cultura occitana dins son ensemble, qualques elements de pedagogia, coma de nos ronçar dins la practica orala de la lenga.

Aguèri plaser de tornar a l'universitat e de rescontrar de mond amoroses de l'occitan. Ara, soi a aprestar ma classa de CP-CE1 bilingüa per l'an que ven e languissi de transmetre los sabers apreses.

Virginia Polge, professora de las escòlas

Et si vous offriez une éducation bilingue à votre enfant ?

*L'ensenhament
bilingüe
francés-occitan
a l'escòla*

L'OCCITAN, ça se parle
et surtout **ÇA SE VIT !**

jemejettealoc.com

Flashez ici
pour en savoir +

BIEN PLUS QU'UNE LANGUE

Groupement d'Intérêt Public entre :

www.ofici-occitan.eu

L'OCCITAN DINS LO PRIMIER GRA

Espelofit es tornat dins sa planèta

L'annada s'acaba amb lo retorn d'Espelofit sus sa planèta. Los escolans del 1er gra de l'Acadèmia de Montpelhièr e d'Avairon se son regalats de descobrir los païsatges d'Occitània a través los uèlhs del nòstre eròï extraterrestre. Foguèt l'escasença de trabalhar la toponimia. Los recampaments d'Alès (Gard), Mende (Lozera) e Miraval (Erau) se son plan debanats amb gaireben 5000 escolans en tot qu'an poscut assistir a la pèça del Teatre de las Originas. Tot aquel mond an dançat al son dels musicaires de Castanha e Vinovèl, Humpty Dumpty, Camille en Bal, Lo Melsat, Cabr'e Can, Sors les mains de tes poches Los contaïres, Miriam, Alan e Ives èran tanben de la partida.

Malurosament, per causa de canicula, lo recampament d'Aude s'es pas poscut téner mas aquò a pas empachat las classes de faire del jorn previst una jornada occitana dins lor escòla.

La produccion demandada pels recampaments èra una carta postala de lor environa e/o un extraterrestre de lor invencion. Avèm agut dreit a un desplegament de produccions de tota mena. N'avètz vaquí quelques exemples.

Un an d'occitan en Losera

Lo projècte academic

Vaquí l'annada que s'acaba per Losera coma d'en pertot. Aquest an, 2004 escolans estudièron la lenga e la cultura occitanas amb lo projècte academic *Espelofit*. 1557 (98 classes) d'entre eles poguèron venir al recampament a Mende lo 9 de junh. Totes èran contents contents : aviá un aire de reviscòl aprèp dos ans ont nos èrem clausas de paur del coronavirus.

Novèlas dels collègas

Mercejam Gaëlle Cantié que passèt son annada escolara coma T1 sus l'escòla J. Bonijol de Mende ont ensenhèt a una còla de CM2. Li desiram un crane retorn dins Aude. Amb sa collèga Anne Moulin en carga dels CM1 participèron al projècte Univerlacity. Dins aquest encastre que sa tòca es de raprochar l'universitat dels escolans que vivon dins un mitan aluenhat, los escolans farguèron un filmòt documentari en occitan per presentar, d'unes Òlt, d'autres l'estanh de Taur coma mitans de vida. Los estudiants venguèron amb de professors a Mende per ajudar los enfants a bastir de coneissenças scientificas. Los escolans anèron pescar a l'estanh de Taur per reconéisser les espècias de las bèstias pescadas. Amassa, estudiants, professors e escolans metèron en plaça un aquarium d'aiga saumatra dins l'escòla. Un brave mercé a Christophe Parayre, CPC 48 EDD e a Thierry Noëll, coordonator Univerlacity.

Lo trabalh amb lo Rectorat

Dos grops de trabalh a l'entorn de l'occitan se tenguèron dins l'annada. Per la dintrada, de mesas en plaça novèlas d'ensenhament renforçat se faràn a Banassac al cicle 2, a Altier (classe unenca de 7 escolans), per Langonha al cicle 1 e 2, a Villefort en contunhant sul cicle 2 e en expandissent al cicle 3 e a Florac al CP. Un brave mercé als regents que van assegurar aquel ensenhament que pas cap sortisson del CRPE occitan e que se getan dins l'aventura amb vam e estrambòrd !

La formacion CRPE lenga regionala dubèrta a l'INSPE de Mende

Costat formacion, una polida novèla per Losera : a partir de la dintrada 2022, se pòirà aprestar lo CRPE especial occitan a Mende, en visio dempuèi Carcassona per una larga part del temps, mas G. Arbousset vendrà dos còps l'an en presencial. La CPD LVR assegurarà de talhièrs linguistics pels estudiants voluntaris de L1, L2 e L3. Una demanda anciana anciana del CREO que tròba enfin una resposta : la formacion limitada a l'autre cap de l'Acadèmia – Carcassona – explicava en granda part la manca de candidats de Losera.

Un collèga capitèt son CAFIPEMF

Un dels regents del cursus de Maruèjols capitèt son CAFIPEMF. Òsca a el ! A la dintrada, serà en carga de formacion.

Joëla Rossignol, CPD 48

De novèlas d'Arude

Lo recampament

Un an encara sens recampament pels Audencs. Aprèp dos ans de COVID, la canicula privèt los 2800 escolans de participar als talhièrs previstes per eles. Per contra, las classes mandèron un molon de fotografias de las produccions que devián menar lo 16 de junh a Capendu.

Benvençuda a las collègas !

Quatre collègas bilingüas novèlas arriban sul departament. S'agís de'n primièr de doas ancianas PES partidas faire lor annada de titularizacion, una dins Erau e l'autra en Lozera. **Annelise Guillien** obtenguèt un pòste de remplaçanta estacada a Villasavary e **Gaëlle Cantié** aurà los CP bilingües de Lesinhan de las Corbièras. Aculhissèm tanben **Océane Jover**, qu'èra PES a Palaja aquest an e que ven d'aver sa primièra titularizacion a l'escòla de Conilhac de las Corbièras. Enfin, avèm lo plaser de veire arribar una professora estagiària, **Aurélia Druon Coutin** que farà son annada a la mairala Condorcet de Carcassona. Un vivier de regents interessant per las duberturas futuras.

Un DASEN novèl

Al mes de febrièr un DASEN novèl es arribat dins lo nòstre departament. S'agís de **Sénher Joël Laporte**, ancian professor d'istòria que **compre plan l'occitan e que coneis plan las problematicas de nòstre ensenhament**. De notar que nos faguèt lo plaser de passar un brave moment a la jornada Total Festum a Narbona.

De grops de trabalhs rics e productius

Aquest an lo departament a donc conegut dos DASEN. Lo trabalh entamenat amb Dòna Claudie François-Gallin es estat seguit e de causas novèlas mesas en plaça. Teni de salutar la volontat de l'IENA, Dòna Marie Eybert, en carga del dorsier « lenga regionala » sul departament, que m'a sostenguda dins las proposicions qu'ai poscut faire.

A la dintrada de setembre de 2022 un **novèl cursus bilingüe se lançarà a Montréal**.

En matèria de comunicacion, la mesa en plaça d'una **letra numerica**, mandada a totes los partenaris e a totes las escòlas, permetèt de comunicar a l'entorn dels projèctes menats dins las escòlas que fan d'occitan.

Un investiment dels bèls de las regentas de la mairala de Montreal

Asseguraràn l'ensenhament en occitan. Participavan ja al projècte academic dempuèi d'annadas amb lor classa e an volgut se formar mai en lenga per poder menar de sesilhas de las disciplinas ditas « non linguísticas » (DNL). Sus lor temps personal, lo ser aprèp la classa, son vengudas als talhièrs de lenga qu'ai prepausats. A la dintrada 2023, serà la regenta bilingüa **Anaïs Biard-Levinski** que prendrà la classa occitanas de l'elementari.

Lo projècte Arab'òc 6^{ena} edicion

Lengas-Ken (Langues-trésors), aital se sona la darrièra creacion de Jocelyn Papon e Abdel Bouzbiba pel projècte Arab'òc. Dempuèi 6 ans, de classes de las escòlas dels barris Marcel Pagnol, Jules Ferry, de la bilingüa de Marcelin Berthelot e la Calandreta de Carcassona participan an aquel projècte pilotat per l'Associacion *11bouge*. L'objectiu : aprene los unes dels autres, veire las diferéncias coma un element positiu per avançar ensems, parlatjar sa lenga e sa cultura.

Aprèp *Mat Harfou-ton vesin* l'an passat, los escolans an enregistrat la cançon novèla arabo-occitana *Lengas-Kenz*, un omenatge a la beutat de las lengas de totes los pòbles. Un trabalh remarcable dels artistas, dels escolans e dels regents. Aquí lo ligam del clip-video : https://www.youtube.com/watch?v=roUzt_B_DLU

Fabienne Albert, CPD 11

De novèlas d'Erau

Felicitacions a Lois Monsarrat per sa capitada al CRPE occitan !

Sortís de la formacion bilingüa e es afectat a l'escòla Paul Bert de Serinhan per son anada de PES. A la mairala Ferdinand Buisson, un pòste sagetat occitan creat ongan serà assegurat per Gauthier Oro. Los dos collègas venon afortir l'ensenhament de l'occitan, amb Aude Marragou en pòste al cicle 3.

Planvenguda a Robin Chouleur !

A Montpelhièr, es Robin Chouleur qu'arriba sul pòste bilingüe de Marie de Sévigné. Jose-ta Soliva partís per d'aventuras novèlas amb la còla de Nelson Mandela de Besièrs. Aculhissèm tanben Vincent Roch que ven de Gard per completar la còla de Besièrs. Doas collègas arriban de Gard e Aude, Adeline Roustan e Justine Resseguier.

L'abilitacion : ÒSCA a Katia Pohler !

Ongan, Katia Pohler, sul quatren pòste sagetat de Miraval, participèt al dispositiu « èsser autonòm en lenga » e capitèt l'abilitacion. Obtenguèt un pòste definitiu a Miraval.

A Miraval lo projècte pedagogic « Espelofit descobrís Occitània »...

... foguèt l'escasença de menar totes los escolans de l'escòla elementària a las Salinas de Vilanòva lès Magalona per d'activitats sul Becarut e de lectura de paísatge.

De cambiaments a Clarmont d'Erau que festeja 20 ans de cursus bilingüe

Las escòlas de Clarmont d'Erau s'organizan en escòla primària e cèrcan un nom de trobairitz. Idèas planvengudas !

Los efectius en mairala doblan per la dintrada mercé a l'estrambòrd de Maria-Carlòta Fabre. Lo 13 de mai de 2022 foguèt una brava jornada de rescontre amb la Region Occitània, escolans e collegians, professors. La còla tota aurà besonh de sosten per demandar un pòste sagetat en mai per la dintrada 2023. Caquelà, plaça a la fèsta per los 20 ans del cursus bilingüe !

Dubertura de cursus a Vilanòva-lès-Besièrs

Jerôme Teyssedre qu'es en pòste sagetat occitan sus la mairala dempuèi 10 ans va capitar la dobertura del cinquen cursus del departament a Vilanòva-lès-Besièrs. Amb l'acompanhament de la còla de circonscripcion, l'ajuda de Nicolas Alberola, director e lo rescontre amb los regents de l'escòla Nelson Mandela de Besièrs, es la naissença d'un projècte novèl. Un brave mercé a la comuna, a l'associacion OCBI e a la Region per sa preséncia. Laurent Fafeur, director de l'escòla primària Georges Brassens aimariá organizar una fèsta per setembre : de bon entendre !

Un trabalh bèl endralhat al nivèl departamental

Dempuèi la signatura de la Convencion Region – Academia, en novembre 2020, pel desvelopament de l'ensenhament de l'occitan, lo DASEN demandèt la tenguda de grops de trabalh amb l'ensemble dels actors de la comunautat educativa. Los representants sindicals, los parents d'escolans, l'Educacion Nacionala, lo representant dels conses, lo departament, la region, l'Ofici Public de la Lenga Occitana, s'acampèron dos còps en 2022 per escambiar a l'entorn de 4 axes : mobilizar la comunautat educativa, afortir la coeréncia dels percors, implicar las familhas e desvelopar l'aculturacion de las còlas. Per 2022/2023, s'agirà d'estudiar la dobertura del sit bilingüe de Serinhan.

De notar que la jornada organizada dins Erau per la Region dins l'encastre del plan « cultura viva » se tenguèt justament a Serinhan. Lo CREO i èra representat per mantun collèga e la comuna plan presenta.

Celina Serva, CPD 34

Foto : Encontradas a Mireval

Una annada rica per las escòlas de Miraval.

Lo carnaval a fach son retorn. L'animal totemic, lo Becarut, per las carrièras del vilatge, n'èra lo simbòl, acompanyat per la musica del grop *Les grandes Giges*. Permetèt a cadun de se familiarizar amb l'occitan. Los enfants de la mairala faguèron de talhièrs amb Sylvain del grop *Lo Barrut*. Doas classes del primari escriguèron e enregistrèron una polida cançon *Vòla Becarut* amb *Mauresca*.

De mai, aprèp un trabalh remirable d'illustracions de las tres legendas del primari, lo libre de 52 paginas, *Lo Becarut*, es estat estampat e mes a la venda al pretz de 6€. La còla es plan fièra de la resulta.

Aqueles projectes foguèron presentats a la fèsta de las doas escòlas : cançons, danças, mòstra de las illustracions, venda dels libres e concèrt de Barrut.

Enfin, Miraval recebèt *Las Encontradas* lo 14 de junh. Una jornada de convivialitat e de cultura viva pels escolans d'Erau... Teatre, balèti, musica e dança, ajustas, contes...

Sofia Dussaut

De nòvas del CP bilingue de l'Escola Sevigné de Montpelhièr

2021-2022 foguèt una annada de cambiaments per ieu, cambiar d'escòla, passar de mai-rala a elementari, puèi al CP e per clavar mudason a Besièrs. Urosament, a Sévigné, i a una equipa d'ensenhaires dinamica, e d'escolans de tria qu'organizèron **doas jornadas pedagogicas**.

Los textes que seguisson son estats fargats a l'oral pels escolans.

- **Lo 8 d'abril al centre de ressorças Educ-Natura de Restinclières** : lectura de païsatge, descoberta de la flòra e de la fauna localas e del principi d'erosion d'una montanha.

Caliá escotar per véser çò qu'anàvem far. Avèm dessenhât lo païsatge, observât d'insèctes, de granhòtas, de fuèlhas e de plantas (Aloïs). Avèm observât lo païsatge, lo Pic Sant Lop e dessenhât tot çò que i aviá a l'entorn (René). Al primièr plan la vinha, aprèp al segond plan d'arbres e al tresen plan lo Pic Sant Lop (Mey). Avèm pres de flors e de fuèlhas, avèm escrit lor nom e las avèm pegadas per far un erbièr (Walid). I aviá un pesquièr amb de granhòtas. N'avèm ausit una que n'apelava una altra. Avèm ensajat d'atrapar d'insèctes, ai pres d'aranhas (Lucien). Avèm construit una montanha amb de calhaus. Avèm pres de terra amb un ferrat e d'èrba per la vegetacion. Avèm mes d'aiga e faguèt coma una ribièira, una sorga (Jasmine).

- **Lo 20 de junh, Festejada a l'escola Sévigné** : tantossada linguistica en occitan. Los escolans de l'escòla tota, bilingues e monolingues, participèron a de talhièrs en occitan. La jornada se clavèt per l'acuèlh en musica dels parents de l'escòla per acabar l'annada amb un moment agradiu. Mercé al CREO qu'ajudèt al finançament de la tantossada e a Maud Seguièr per l'animacion musicala.

Dins lo talhièr de dança, i aviá una dòna que jogava de flaüta. Es Maud que nos mostrèt los instruments. Nos expliquèt de qué èran faits. Lo tamborin es en pèl d'animal, de cabra e los autres de plastica. E nos mostrèt diferentas flaütas una se sona traversièra (Lucien). Avèm dançat dos per dos e avèm fait una pòlca e la farandòla per acabar (Adèle). Avèm fait un quina amb la professora del collègi Clémenceau Magali Fraisse (Ayline). Es un jòc de nombres sus una placa. E se trapam totes los nombres, avèm un chocolat al caramèl (Imran). Avèm escotat de cançons amb Jaume e Miquel (Ayline). I aviá un jòc de devinhòlas amb los CM2 de M Bolano. Un escolan dessenhava al tablèu e caliá devinar çò qu'èra. M'a agradat (Suzanne). I aviá un jòc amb de cartas en occitan. Nos disián lo nom d'un animal e caliá mostrar la bona carteta. Èran los escolans de la classa de Dòna Colras (Eliott). Ieu èri absent mas mon fraire, me contèt qu'el aviá fait lo jòc de las cartetas (Joachim). Los CE2 an fait un talhièr de comptinas e jòcs de dets coma « mon paire m'a donat » (Artur). M'a agradat lo talhièr de « Jaume a dit » fait pels escolans de la classa de Delfina (Emile).

Joseta Soliva

L'escòla Mandela a Besièrs, escòla de las pòrtas dubèrtas

Una escòla que grandís e que dubrís sas pòrtas a qual o vòl. Aquest an, son venguts de mond del Rectorat, d'ensenhaires d'autras escòlas e de jornalistas.

- ⇒ Decembre : **rescontre** amb l'Inspector Academic, l'encargat de mission d'inspeccion, la conselhièra pedagogica : moments d'escambis dins las classes bilingüas, entreten amb lo director, Nicolas Alberola.
- ⇒ Prima : **Reportatge Viure al país** amb Priscillia Gil e Clémentine Mayzoué (vida de classa, articulacion vida profesionala e personala). L'escasença pels escolans de rescontrar de jornalistas e d'escambiar sus lo mestier dins l'encastre de la setmana de la premsa e dels mèdias. De visionar sus <https://www.france.tv/france-3/occitanie/viure-al-pais/3225448-emission-du-dimanche-27-mars-2022.html>
- ⇒ Prima : **Reportatge pel Rectorat** per promòure l'ensenhament bilingüe. De visionar sus : https://www.youtube.com/watch?v=yqNK3Ce1MHE&feature=share&fbclid=IwAR07CCoux4Z_fcrAqY2f5ZcsoJfFewoCPkSAL1ox6GtICBKARPQ0qWlmeu4
- ⇒ Fin d'annada : Lo director anèt a Montpelhièr a l'escòla Seigné per presentar nòstre fonccionament e nòstre projècte d'escòla ; Tanben, participèt e testimonièt pendent un **grop de trabalh LR** sus la meteissa tematica.
- ⇒ Fin d'annada : Acuèlh dels ensenhaires de l'escòla de Villeneuve-les-Béziers per escambiar a l'entorn de nòstra organisacion dins una escòla bilingüa. Agaches crosats dels professors de las doas escòlas.

Clémentine Mayzoué, ensenhaira en CP

De novèlas de Gard

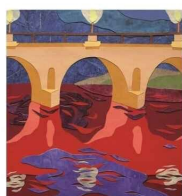
Las encontradas

Las Encontradas d'Espelofit que marcan lo retorn dels recampaments se debanèron a Alès dins Gard lo 2 de junh. Coma de costuma son los grops de Cabr'e can e Sors les mains de tes poches qu'animèron los baletis e Alan, Myriam e Yves que contèron als enfants a l'entorn de la toponimia. L'aparicion magica d'Espelofit dins lo bèl spectacle del Théâtre des Origines encantèt los enfants : nòstre eroï semblava avançar en levitacion !

Denis Galvier

Danís Galvier que s'arresta pas jamai...

DILÁ, ENTRE DOAS RIBAS
DILÁ, ENTRE DEUX RIVES

Aqueste recampament es lo darrièr coma professor del Danís Galvier que pren la retirada : sabèm totes que se la pagina se vira d'aqueste costat, son engajament per la lenga e la cultura serà encara mai present !

Puèi, lo Danís, s'es mes a l'escritura ! e dobtam pas que nos liurarà d'autres libres. Entretèms, vos conseilham la croma de son libre, publicat a las edicions *L'Aucèu libre*.

Doas arribadas dins lo departament

Per la dintrada de 2022 disèm la benvenguda a Gwendoline Gil e Océane Berthomieu. Felicitacions per lor capitada al concurs 2021 e 2022.

Jaumelina Martin, CPD 30

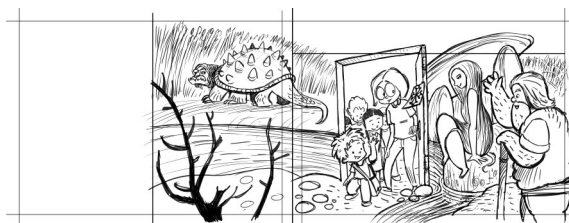
Lo projècte academic novèl arriba : Las aventuras de Gran de Milh

Es amb lo pichon personatge maliciós e coratjós Gran de Milh que los escolans passaràn l'annada. Lo nòstre Gran de Milh arriba a l'escòla amb, dins sa saca magica, un molon d'objèctes que van permetre a sos companhs Antòni, Loïsa, Amin e Milà de descobrir de jòcs de cort que coneissían pas. A la fin de l'istòria, lo present ofèrt a la regenta serà un libre de contes. Aqueste lo menarà cap a d'autras aventuras !

Dins la segonda partida, alara que la mèstra es a legir als enfants lo conte de *Gran de Milh*, se fa engolir pel libre. Nòstre pichon personatge partirà a sa recèrca dins lo país de Joan de l'Ors, de la Fada Mitona e de la Tarasca. Urosament, Gran de Milh a mai d'un torn dins sa saca e capitarà de desliurar la regenta !

La Region Occitania acompanha totjorn lo projècte financièrament. Mercé a ela. Merc » a l'acompanhament financièr de la Region que va permetre als regents de trabalhar amb un material de qualitat e als enfants de poder portar la lenga a l'ostal amb lo li-bronet de las istòrias e lo CD. Un fum d'artistas occitans an enregistrat cants e danças causits pels conselhièrs pedagogics de l'Acadèmia de Montpelhièr e del departament d'Avairon.

Visca Gran de Milh !

Et si tu apprenais l'occitan au collège ?

*Lenga e
cultura
occitanas
en collègi*

L'OCCITAN, ça se parle
et surtout **ÇA SE VIT !**

jemejettealoc.com

Marianne s'est
inscrite en
occitan l'an
dernier,
elle le
poursuivra
jusqu'en
terminale et
passera
l'option au
baccalauréat.

Découvre ici des
témoignages
de lycéennes et de
lycéens qui apprennent
l'occitan

BIEN PLUS QU'UNE LANGUE

Coopérations d'Intérêt Public

GOUVERNEMENT

Laurel République Française

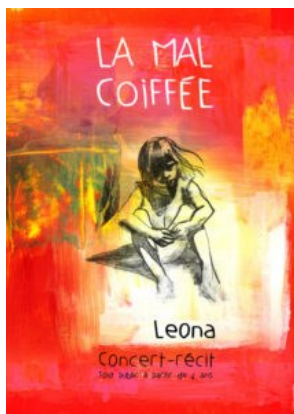
www.ofici-occitan.eu

L'OCCITAN DINS LO 2ND GRA

Retorn a la cultura pels collegians de Clarmont d'Erau :

promocion de nòstre ensenhament

Aprèp dos ans de pandemia ont foguèrem embarrats e copats del monde, aquest an foguèt mai festiu e dubèrt, pel plaser de totes ! En novembre, los collegians aguèron l'astre de tornar al **teatre** *Le Sillon* (<https://www.theatre-lesillon.fr/> un luòc extraordinari, o cal dire...) **per veire** *Leona*, un poèma narratiu occitan eschrich e mes en musica per Laurenç Cavalié, acompanyat per las voses e percussions de *La Mal Coiffée*. Una polida descubèrta. Ligam de presentacion de l'espectacle <https://occitanica.eu/items/show/22568>

Lo 2nd trimèstre foguèt consacrat a la **preparacion del viatge en Arièja** (18 al 22 d'abril). Visitas de Mirapeis, Montsegur, Foish, rescontres diverses al musèu pirenenc puèi Carcassona sul camin del retorn nos permetèron de viure la Crosada de pròche tant coma la vida vidanta dels Magdalenians a la bauma de Niaus o al pargue de la preistòria de Tarascon-sus-Arièja. Sens parlar dels moments d'escambis convivals entre adolescents grands de 3^{ena} e pichons de 6^{ena} pendent las visitas, activitats o velhadas

Al retorn, foguèt lo moment de menar mantuna accion de **promocion de nòstre ensenhament** per motivar los CM2 del sector. Los escolans de 3^{ena} aguèron l'idèia excellenta d'escriure una pichòta mesa en scèna teatralizada per contar lors 4 ans en cors d'occitan e anèrem al rescontre dels escolans de l'escòla Rostand. Organizèrem aquel temps fòrt amb Celina Servà, CPD34 que n'aprofiehèt per lor balhar un costat mai oficial en convidar encargats de missions del DASEN o Rectorat, de l'OPLO e de la Region per tornar dinamizar lo cursus bilingüe ja ancian.

Al mes de junh, dins l'encastre de la **setmana de las lengas**, organizèrem la jornada de l'occitan amb de mòstras d'escolans sul viatge e autres tèmas, repais occitan a la cantina, còde vestimentari roge e jaune e balèti dubèrt a totes amb lo grop Coriandre. Una capitada de las grandas !

Los escolans de 4^{ena}/3^{ena} creèron tanben un jòc de pista tot en òc per l'acuelh dels escolans de CM2 de l'escòla de Canet, menats pels escolans occitanistas de 6^{ena}. Un autre moment interessant per presentar lo collègi, l'opcion « occitan » e faire viure aquesta. Enfin, lo grop de 5^{ena} escriguèron la fin de l'istòria d'Espelofit, personatge central del projècte academic del 1er gra, que titolèron *Espelofit en viatge a l'entorn del lac del Salagó*. Anèrem jogar aquesta adaptacion a l'escòla mairala Prévert dabans los pichons de mejana e granda seccions qu'agachèron Espelofit e sos amics amb admiracion. Finiguèrem per un jòc dins la cort amb los drollets sul tèma del projècte e per quelques danças partejadas entre enfants e adolescents.

En brèu, una annada rica de trabalh e d'escambis mas totjorn amb lo plaser de descobrir la lenga o de se perfeccionar, dins la bona umor.

C. Bataller

Foto 1: Teatre collègi/primari

Foto 2 : Danças collègi/primari

Foto 3: Balèti pendant la setmana de las lengas

La jornada « desvelopament durable » al collègi Jean Bène de Pesenàs

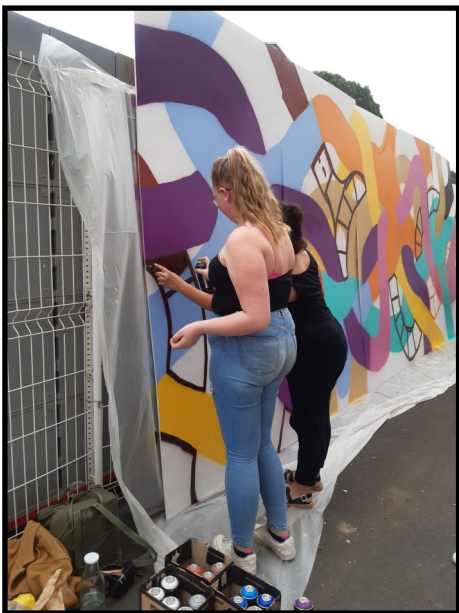
Lo 30 de mai de 2022, lo collègi se mobilizèt pel desvelopament durable. Soi pas estada a l'iniciativa del projècte, es la CPE de l'establiment, Severine Liard, que prepausava d'animacions pel nivèl 5^{en}.

Tota la jornada los escolans de 5^{en} viravan sus de talhièrs. N'í a un que m'interessava mai que mai, la mòstra « lenga viva, lenga del viu », fargada pel CIRDÒC amb la **realizaci**on d'una fresca per l'artista occitan Jean-Charles Couderc. Dintrèri donc dins lo projècte. Prenguèri contact amb Jean-Charles e trabalhèrem amb los occitanistas de 5^{en} sul vocabulari representatiu de nòstra vila, sus las expressions occitanas.

Puèi venguèt lo jorn J. Jean Charles rescontrèt totas las classes de 5^{en} e lor parlèt a totes en occitan. Ja, èri urosa d'ausir parlar ma lenga dins la cort, urosa tanben d'escambiar en òc e de valorizar los occitanistas que son un pauc coma ieu, solets dins lor classa (i a 6 classes de 5^{en} e los occitanistes venon de mai d'una classa). Foguèt per eles l'escasença d'**escambiar amb de monde exterior** que parlavan òc e ne foguèron fièrs. Pels non-occitanistas foguèt una descoberta : l'òc es plan una lenga viva de comunicacion (revendicada coma tala). Totes los grops visitèron la mòstra e d'unes rescontrèron Jeanne-Marie Vazelle e Cyril Gispert que lor parlèron del CIRDÒC.

Los projèctes valorizan lo trabalh e l'investiment dels escolans, mas quand venon de l'exterior, coma aqueste, son tanben **portaires de ligams e de presa de consciéncia d'una realitat linguistica**. Quand soi a l'iniciativa d'un projècte, o fau subretot per mos escolans. Çò d'interessant dins la desmarcha d'aquest an, es qu'èra pas un projècte occitan per d'escolans occitanistas. Èra un **projècte integrat dins una tematica generala**, prepausat a un public larg que l'occitan i trobèt naturalament sa plaça.

Marie Coulangue, Collège Jean Bène Pesenàs

Licèu Clemenceau

Los efectius 2021-2022

6^{ena}/5^{ena} (1 ora) : 15

4^{ena}/3^{ena} (1 ora) : 5

2^{nda} opcion facultativa : 17

1^{èra} : opcion facultativa : 7 ; Ensenhament d'Especialitat (EDS) : 9

T^{ala} : opcion facultativa : 6

Efectiu total : 59

Quatre projectes foguèron menats ongan :

ESCRITURA : Lo projècte academic amb lo **concors de poesia** que i emportèrem **8 prèmis** (4 al collègi e 4 al licèu)

LECTURA : Las classes de licèu participèron a l'operacion « **Libe-Libre** » bailejada per l'OPLo. Cada escolan recebèt un chèc de 15 €, causiguèt un libre, e obrèt a un « forum lectura » organizat en classa, l'escasença pels joves de descobrir la diversitat de la literatura e de la lenga a l'ora d'ara. Mercejam l'OPLo per aquesta iniciativa.

Foto : la 2^{nda} Oc a utilizar son chèc a la librariá Sauramps, Montpelhièr

MEDIACION : Lo projècte « **Verd Paradís** » : Senhaletica trilenga de las espècias vegetalas del pargue (occitan-latin-francés). Aqueste projècte interdisciplinari foguèt realizat mercé l'ajuda graciòsa de Clara Torreilles que nos donèt son temps e son saber e que mercejam fòrça. Amy Cros faguèt **per Tévèòc un reportatge**, inaugurat per la jornada « pòrtas dobèrtas » del licèu, que lo CREO i èra representat per sa presidenta Maria-Joana Verny : <https://www.youtube.com/watch?v=Krzba6342N4>

Foto : los panèls acabats, los escolans, son ensenhaira e Nassim, agent al licèu

TRADUCCION : Lo projècte « **Planeta nòstra** » : traduccion d'un libre pels enfants, de Francesa Biagini, illustrat per Omar Chabiky, sus la necessitat d'aparar la planeta. Lo libre existís ja en francés e en chinés. Es a èsser revirat en lenga còrsa. La version occitana es a l'estampariá. Lo projècte foguèt finançat pel CREO e per « Zo Petaçon » e l'autora acompanyèt graciosament los escolans dins la bastison de la traduccion e de sa soscadissa ecologica. Aqueste libron seriá de bon legir dins las classes bilengües del primièr gra. Per descobrir lo libre en francés : <https://scomsylvia.wordpress.com/2020/12/07/francoise-biagini-et-omar-chabiky/>

Dins l'encastre de la ligason amb las escòlas elementàrias, participèri a la jornada occitana de l'escòla Marie de Sévigné, e sèm anats, amb la classa de 6^{ena} e dos liceans que seguissin l'EDS en 1^{èra}, encontrar los escolans de l'escòla Calandreta del Clapàs. Los pichòts foguèron pivelats pels dessens de la liceana Anaïs Joanny que lor faguèt un molon de dedicaças.

Foto : sesilha improvisada de dedicaças.

En 2022-2023, la 2^{nda} OC farà sa segonda dintrada, amb un ensenhament de DNL-**sciéncias economicas e socialas** en occitan dispensat per Regis Labedan e un **projetè interdisciplinari** amb la dòna Renard, professora d'EPS, e Silvia Berger, dançaira, a l'entorn de las danças tradicionals e de la modernitat. Una coregrafia serà presentada per la 2^{nda} OC a l'escasença de la setmana de las arts e un balèti organizat per l'ensemble dels escolans e del personal de la ciutat escolara.

L'ensenhament d'especialitat serà dobèrt pel primièr còp suls dos nivèls del cicle terminal.

Un PPPE (Percors Preparatòri al Professorat de las Escòlas), aparelhat amb una **licéncia « Sciéncias de l'educacion »** dobrirà tanben a la dintrada 2022. L'occitan i serà prepauzat en LV2 a rason de **2 oras/setmana**. Los estudiants seguiràn un cors d'anglés en LV1 e auràn de causir entre espanhòl, allemand, e occitan en LV2. Basta que foguèsson nombroses de se marcar en òc !

Al collègi aculhirem **Marion Lavergne** que s'encargarà de las doas oras d'ensenhament facultatiu, amb un complement de servici en francés.

Fotos : La classa 2^{nda} OC per la jornada d'integracion, activitats interdisciplinàrias e tornèg de petanca.

Magali Fraisse

Lo collègi de Clapièrs obtèn lo label Refugi LPO gràcia a l'occitan -

Bilan del projècte 2021-2022

Ongan los escolans d'occitan de totes los nivèls an pogut realizar lo projècte *Mon collège un refuge LPO*, aprèp dos ans de repòrt en seguida de la pandemia. L'interveneire, **Valerian Tabart**, occitan-aprenent e emplegat de la LPO – Ligue pour la protection des oiseaux – es intervengut tres còps dins l'annada per **sensibilizar** los joves a la **proteccion** de la natura dins los espacis verds del collègi e **aprene** los **gèstes vertuosos**.

Las **realizacions dels escolans** dins los exteriors del collègi

- ◇ montatge e pausa de tres nisadors de blaveta e barbarós
- ◇ montatge e pausa d'un nisador de ratapenada
- ◇ pausa d'una manjadoira per aucèls
- ◇ plantacion de flors a granas e a insectes per noirir los aucèls

Las **observacions sul terrenh**

- ◇ observacion dels aucèls dins l'entorn immediata, identificacion, comptatge.
- ◇ escota del cant

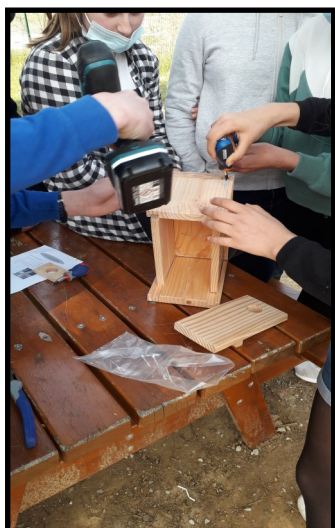
Lo **trabalh en classa**

- ◇ realizacion de fichas per tipe d'aucèl
- ◇ vocabulari e conjugason adaptats
- ◇ cant : « sus la nòstra trilha... »

Un projècte capitat, totes los nisadors son ocupats per d'aucèls, los escolans an après un fum de causas en occitan e son venguts mai responsables. Avèm previst de **continuar** l'an **que ven**, amb lo professor de tecnologia, la professora de SVT, la documentalista e l'agent que s'ocupa dels espacis verds.

Estela Lame, collègi François Mitterrand, Clapièrs

L'OCCITAN, des études,
des métiers, un **AVENIR**

jemejettealoc.com

Clémentine vient d'obtenir
son Master 2 MEEF.
Elle a bénéficié d'une
bourse d'études de
8000€ pour se former à
l'enseignement à l'occitan
et vient d'obtenir son
1er poste à 23 ans.

L'occitan dans le supérieur, ce sont
des parcours diplômants répartis sur
l'ensemble du territoire, de la L1 au
Doctorat, accessibles en formation
initiale, continue et même certains
sans le bac. **Et vous, quel diplôme
d'occitan préparez-vous ?**

BIEN PLUS QU'UNE LANGUE

www.ofici-occitan.eu

E DINS LO SUPERIOR

De novèlas de l'INSPE

Aquesta fin d'annada avèm lo grand plaser d'anonciar la **presa de pòste de 6 regents bilingües novèls sus nòstra acadèmia**. Per aquò devèm mercejar l'investiment del formator occitan de l'INSPE de Carcassona, Gèli Arbosset, que los seguiguèt totes per los dos ans del Master MEEF e los preparèt eficaçament a l'espròva occitana del concors, e mai lo tutor de terrenh, Florenç Daubin, qu'acompanhèt los PES en pòste dins Auda tant coma la conselhièra pedagogica occitana del departament, Fabienne Albert.

Los regents bilingües novèls se despartisson en dos grops estent que la modalitat del CRPE cambièt entre 2021 e 2022. Los del 1er grop avián capitat lo CRPE en 2021, es a dire la fin de la primièra annada de master MEEF, e passèron un an de PES dins Auda. S'agís de **Gwendoline Gil**, que pren un pòste dins Gard; **Oceana Jover**, que pren un pòste dins Auda, **Robin Chouleur**, que pren un pòste dins Erau.

De notar totun que d'aquestes tres, sol lo d'Erau aurà un pòste bilingüe a paritat orària. Saludam tanben Julieta Rizet qu'aguèt de dificultats al long de l'an que la butèron a cambiar d'orientacion. Li desiram una capitada bèla per la seguida de sas activitats.

Los del 2nd grop que capitèron lo CRPE en 2022, es a dire a la fin dels dos ans de master MEEF, son **Oceana Bertomieu**, que pren un pòste dins Gard, **Aurelia Coutin** Druon que pren un pòste dins Auda e **Loís Montsarrat**, que pren un pòste dins Erau.

Los d'Erau e Gard son sus de pòstes sagetats que deurián venir bilingües per la dintrada 2023.

Aquestas anóncias las fasèm amb jòia mas tanben amb una poncha d'amarum : fin finala, maugrat la capitada al CRPE « especial occitan » sonque 1 laureat sus 6 s'encargarà d'una classa bilingüa a la dintrada 2022. En mai d'aquò, notam tanben que lo departament de Losera serà privat de regent bilingüe novèl çò qu'es domatge perque sabèm, mercé l'enquista sociolingüistica de l'OPLLO qu'es lo departament ont l'occitan es encara lo mai parlat dins las regions « Occitanie » e « Nouvelle Aquitaine ».

Aquò dich, per l'an que ven, son 4 estudiants de M2 que presentaràn lo CRPE : **Melania Geray**, **Lauria Munsch**, **Alexandre Pesson**, **Ugò Trocelhièr**. Lor desiram de capitar.

Per acabar, anonciam que lo **referent del CREO a l'INSPE** càmbia per la dintrada 2022 : Robin Chouleur passa lo relai a **Alexandre Pesson** que s'entreviarà, a son torn, de la transmission de las informacions entre lo CREO e los estudiants en occitan de l'INSPE e farà remontan lors reflexions, doléncias e problèmas.

Robin Chouleur

La licéncia LLCER per preparar lo MASTER MEEF 1er gra

Mon cas es benlèu particular que ma reconversion foguèt tardiva. A 44 ans, dintri en M2 per preparar aquí lo concors CRPE especial de 2023.

Vòli presentar la licéncia d'occitan dins lo percors de formacion per venir regent en classa bilingüa.

L'annada de M1 a Carcassona en 2021/2022 foguèt una annada capitada e seguida amb un plaser d'estudiar e d'aprene de causas novèlas coma de tornar veire de subjèctes del collègi. Es evident que ma preparacion de la licéncia a 40 ans èra pas estada fòrça aisida mas l'accuèlh rebut a l'Universitat, la **disponibilitat dels professors**, tant per visio coma per corrièls, que que siá lo jorn e l'ora, me permetèron de progressar, de retrobar lo gost dels estudis pauc a cha pauc pendent la 1^{èra} annada e de capitair una 3^{ena} annada amb pron fisança per contunhar juscas a un concors considerat coma malaisit. **L'occitan ofrís d'oportunitats que son sens egalas dins lo monde de l'ensenhament.**

Mon passatge en 2^{nda} annada de Master deu m'es escasença de faire passar un messatge al mai grand nombre e aital faire cambiar d'una representacions.

La licéncia LLCER a l'Universitat Paul-Valéry permet de preparar una dintrada en Master MEEF 1er gra al meteís títol qu'una licéncia Sciéncias de l'Educacion e benlèu plan mièlhs perqué permet de veire de causas diferentas de çò que serà vist en Master e donc de demorar dins un **esperit interdisciplinari**. Es la basa de l'ensenhament dins totas la matèrias e doncas la basa de l'ensenhament dels professors de Master que nos preparan al CRPE especial « occitan ». Las entresenhas administrativas se tròban sus aqueste ligam : <http://cales-prod.univ-montp3.fr/fr/index/offre-de-formation/licence-lmd-XA/arts-lettres-langues-ALL/licence-langues-litteratures-et-civilisations-etrangeres-et-regionales-l-l-c-e-r-hnd95m45/occitan-ICD6X2DK.html>

Passam al viu del subjècte : lo **contengut dels ensenhaments e la riquesa** de las matèrias dispensadas per la licéncia LLCER. Aprene l'istòria en occitan, qu'es una lenga segonda per totes a l'ora d'ara es tant un biais de practicar l'**interdisciplinaritat** coma de comprene la riquesa e los avantatges d'un ensenhament bilingüe que serà dispensat dins l'avenidor. La **cultura regionala, la literatura, l'art** son tantas matèrias eclecticas que preparan los estudiants a una **retorica** rica e benlèu originala sens parlar de la cultura generala qu'ofrís un molon de referéncias. Lo caractèr multidisciplinari d'aquesta licéncia es doncas de remarcar tant per lo contengut coma per l'apròchi de las disciplinas, sens doblidar un afortiment **metodologic** indispensable coma per exemple los comentaris de documents de tota mena. De notar qu'ai agut l'escasença de seguir en tronc comun de corses de FLE (Francés lenga estrangiera) en 3^{ena} annada que son un vertadièr trempolin cap a la didactica, la metodologia e la pedagogia. Una **opcion de matematica poiriá èstre interessanta** per mantun estudiant. Sustot se consideram l'eiretatge matematic de la cultura occitana. Aquò rai, la formacion en gramatica, anglés (opcion), informatica (opcion) d'aquela licéncia porgís als estudiants la possibilitat de gardar una **rigor intellectuala** e una **reactivitat granda** per se remembrar l'essencial dels programas de collègi e de licèu en matematicas qu'es de reprene pel concors.

Licéncia de Sciéncias de l'Educacion o licéncia LLCER (debutant en lenga occitana acceptats) ? Quina es la causida mai judiciosa per un jove que vòl venir regent ? Pendent las pòrtas dobertas a l'Universitat, la presentacion de las licéncias, pendent las reunions d'informacion, dins los CDI dels licèus, aquelas doas licéncias deurián pas èstre mesas sus l'abans de l'empont e al meteís títol ?

Òc, la licéncia LLCER pòt legitimament èstre prepausada a totes los que vòlon venir regents.

Alexandre Pesson, titulari d'una licéncia LLCER occitan (ensenhament a distància), dintrat a l'INSPE de Carcassona en M1, uèi en M2 dins la meteissa filièra occitana

La recèrca a l'Universitat Paul-Valéry

Après los meses de COVID que limitèron l'organizacion dels eveniments scientifics e los redusiguèron sovent a de visioconferéncias, l'activitat scientifica dubèrta a totes, estudiants, collègas e mai grand public curiós, a représ. Avèm après de la pandemia que las **visioconferéncias** nos dubrissian un **public novèl**, aluenhat de Montpelhièr e mai sovent estrangièr : Anglatèrra, Estats-Units, Alemanha, Austria. La costuma s'es installada d'organizar d'eveniments a l'encòp sus plaça e amb una ligason en visioconferéncia. Exercici acrobatic, mas que ne val lo còp.

Lo seminari

Organizat lo dimars sul site de la rota de Mende, dins « nòstra » sala A 105, permetèt d'aculhir a l'encòp de cercaires confirmats e d'autres novelaris.

Aquí las sesilhas de la debuta 2022

- ◆ Lo 22-02 : Jean-Claude Rixte, per son obratge *Les comptes consulaires de Taulignan*
- ◆ Lo 29-03 : sesilha consagrada al vivaro-alpenc amb l'obratge de Philippe MARTEL, *Écrire en Òc dans les Alpes* e una presentacion del doctorant Quentin. GARNIER, *Parlar ès Anonai : l'occitan du Haut-Vivarais*
- ◆ Lo 19-04 : Daniel Ollive parlèt del « personatge » dins l'òbra de Jòrgi Gròs e Robin Chouleur evoquèt la *Geopoetica de Mirèio* e la *construccion de l'espaci mistralenc*.
- ◆ Lo 31-05 : Argia Olçomendi : *les débuts d'une langue scolaire basque dans l'entre-deux-guerres*

Una collaboracion amb lo CIRDÒC e l'UBO de Brest

Dins l'encastre d'un programa de recerca en ligason amb lo CIRDÒC e nòstres collègas de l'Universitat de Brest a l'entorn de las figuras pionièiras del militantisme en favor de las lengas regionalas – Robert Lafont e lo Breton Armand Keravel – se fa guèt lo 2-12-21 una jornada d'estudis al CIRDÒC.

Los rescontres SAURAMPS

Aquí tanben, es estat un plaser de reprene una **costuma vièlha** ara de mai de 10 ans : 6 o 7 rescontres per an, amb 2, 3 o 4 libres presentats cada còp, destinats a un public variat. Ensajam de convidar lo mai d'editors diferents possibles. Tot aquò malgrat un **budgete limitat** : la librariá SAURAMPS s'es a cha pauc desgatjada de la collaboracion, se contenta de presentar los rescontres sus son site ; totas las cargas son asseguradas per l'Universitat Paul-Valéry (la còla de recerca ReSO que i apartenon los cercaires en occitan).

Dins lo periòd concernit, avèm organizats los rescontres següents

- ♦ 14-12-21 : *Éditer, rééditer Max Rouquette*
- ♦ 9-11-21 : *La Résistance, entre roman et histoire*
- ♦ 21-04-22 : *A l'entorn de Seta*
- ♦ 31-03-22 : *Fêtes, arts et traditions populaires*
- ♦ 10-03-22 : *Actualité du roman occitan*
- ♦ 27-01-22 : *l'Occitanie en poche*

SAURAMPS librairies *Rencontres Occitanes*

JEUDI 21 AVRIL 2022 18h-19h30

A L'ENTOURN DE SETA
AVEC MIGUELA STENTA, ALAN CAMELIO ET FREDERIC FIJAC

Université Paul-Valéry - Site St Charles 2 (tram Albert 1er) - Salle des Actes 009

Frédéric Fijac
Settras
(L'archiviste)

Alan Camelio
Une valence à la botane plaine
(Illustrations des syndicalistes
révolutionnaires occitans,
1900 (Langue(s)))

Noël almanac
satiric
(L'archiviste)

ReSO SAURAMPS PAUL VALÉRY

SAURAMPS librairies *Rencontres Occitanes*

JEUDI 31 MARS 2022 18h-19h30

FÊTES, ARTS ET TRADITIONS POPULAIRES
AVEC SERGE BOYER, JEAN-NOËL PELEN, NICOLE COULOMBI ET PIERRE LAURENCE

Université Paul-Valéry - Site St Charles 2 (tram Albert 1er) - Salle des Actes 009

Serge Boyer : La politique des
Treilles de l'ancien Régime à la Ve
République
Histoire des traditions populaires
en Languedoc

Jean-Noël Pelen, Nicole
Coulombi et Pierre Laurence
Contes, Chants, Racontes...
La tradition orale en Cévennes

ReSO SAURAMPS PAUL VALÉRY

SAURAMPS librairies *Rencontres Occitanes*

MARDI 9 NOVEMBRE 2021 18h-20h

LA RÉSISTANCE, ENTRE ROMAN ET HISTOIRE
Rencontre animée par Yan Lespoux et Claire Torréilles

Université Paul-Valéry - Site St Charles 2 (tram Albert 1er) - salle 006 - Panathéon

Aimé Vielzeuf,
par Michel Boursard,
préface Patrick Cabanel
éditions Ampelos

Dorotea,
roman de G. Nespolous
bilingue occitan-français,
éditions L'archiviste

ReSO SAURAMPS PAUL VALÉRY

CIRDÒC **CRBO** **Maison de la Recherche de l'Université de Bretagne Occidentale**

Projet de recherche **REBELLE-ColiEx**

Deux figures du militantisme en faveur de l'enseignement des langues régionales : Armand Keravel et Robert Lafont

Communications

9h30 : Armand Keravel, la rectitude d'un engagement démultiplié
Michel Oiry, chercheur associé au Centre de recherche bretonne et celtique université de Bretagne occidentale

10h : 30 ans de correspondance Armand Keravel- Robert Lafont
Marnag Thomas, maîtresse de conférences en littérature bretonne, CIRC-UBO

Pause

11h : Robert Lafont et l'engagement pédagogique dans les années 50-60
Marie Joanne Verry, Professeure des universités émérite, de l'université Paul Valéry-Montpellier III

11h30 : La création du Mouvement laïque des cultures régionales : un moment charnière des relations breton-occitans
Yan Lespoux, Maître de conférences au département d'occitan de l'université Paul Valéry-Montpellier III

12h : Les mouvements de revendication en faveur de l'enseignement des langues régionales jusqu'à aujourd'hui
Philippe Martel, Professeur des universités émérite, département d'occitan de l'université Paul Valéry-Montpellier III

Cette journée d'études s'inscrit dans le cadre du programme de recherche REBELLE-ColiEx (La République locale des lettres), qui a notamment pour objectif la documentation, la numérisation et la mise en ligne de la correspondance Keravel-Lafont.

EN VISIO sur ZOOM
<https://paulv.fr/MS2021>

CRBOC - Institut occitan de culture
1 rue Jean-Baptiste Dumas
33000 - 33000 Bordeaux
04 47 21 25 55 - info@crbo.fr
www.cir-bo.fr

CRBOC - Institut occitan de culture

L'occitan labellizat « disciplina rara » pel Ministèri de l'ensenhament superior

Après de meses de réflexion intensa qu'associèron de collègas de totas las universitats de França que s'interessan a l'occitan – a minima, per quelques oras de corses opcionals o d'un biais mai intense amb de formacions complètas de la licéncia al doctorat – un dorsier foguèt fargat per nos faire reconéisser coma « **disciplina rara** », comprene dins lo sens de « **digna de proteccion** »

Aquí la presentacion de l'operacion sul site del Ministèri de l'ensenhament superior e de la recerca :

Présentation du projet « Cartographie des disciplines rares » - les objectifs : En mai 2021, une grande enquête nationale pilotée par le MESRI a été lancée auprès de l'ensemble des acteurs de l'enseignement supérieur et de la recherche pour recenser les spécialités de recherche et d'enseignement (appelées « disciplines ») en difficulté actuelle ou potentielle en raison du faible nombre de scientifiques travaillant dans ces domaines rares. Les deux principaux objectifs sont de :

- * Disposer au niveau national d'une information fiable sur **l'état et l'évolution des spécialités disciplinaires à petits effectifs** (comme l'avait préconisé le rapport de F. Blaise, P. Mutzenhardt et G. Roussel,) une information nécessaire à l'élaboration de réponses adaptées au plan local, national ou européen (pour plus d'information : <https://www.enseignementsup-recherche.gouv.fr/cid155145/cartographie-des-disciplines-rares.html> ;
- * Répondre à l'entreprise européenne de **mise en réseaux des disciplines rares** en participant au projet pilote de **cartographie commune** franco-allemande (site de la cartographie allemande : <https://www.kleinefaecher.de/>).

Los qu'avèm seguida aquela operacion mercejam Caroline CENSIER-CALMUS, que la piloti-va dempuèi lo Ministèri, Carole Delga, la presidenta de nòstra Region que sostenguèt nòstre dorsier, e mai Anne Fraisse, la presidenta de l'Universitat Paul-Valéry, qu'a totjorn sostenguts l'ensenhament e la recerca en occitan.

Sabèm pas de qué sortirà de la **labellizacion**, **obtenuda après constitucion d'un dorsier espés**, que i collaborèron mantun collèga ; çò segur : e mai dins lo superior, los besonhs son grands e la perda de mejans immenses a rapòrt de la fin del sègle passat :

- ⇒ Demesida del nombre de sites que prepausan de formacions en occitan
- ⇒ Estequiment de la formacion per la majoritat d'aqueles que demòran
- ⇒ Perda de pòstes

Aquò malgrat de besonhs creissants :

- ⇒ Formacion pel CAPES
- ⇒ Formacion per l'agrèg
- ⇒ Constitucion d'un vivier de professors d'escòla bilingües
- ⇒ Respona a de demandas d'emplecs novèls (mèdias, collectivitats, bibliotècas, animacion, formacion per adultes)

LAS PUBLICACIONES

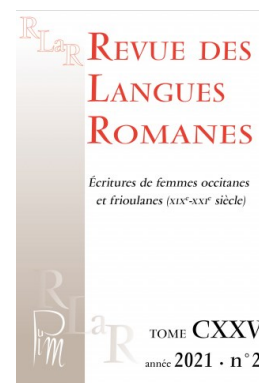

Una novèla revista numerica : *Plumas*, revista de critica literària occitana, es nascuda del partenariat entre la fac e lo CIRDOC. Bailejada per Silvan Chabaud e Maria-Joana Verny. Publicacion de 2 numèros entre 2021 e 2022 :

- * N° 1 : « La collection *Messatges* de 1942 à 1954 (<https://plumas.occitanica.eu/110>) Es la primièra liurason de 2 a prepaus d'aquesta prestigiosa colleccion poetica de l'IEO. Al moment que legiretz *Ensenhad'òc*, lo n° 3 de la revista serà en preparacion e consacrat al segond periòd de la colleccion, après 1954.
- * N° 2 : « Écrire entre les murs » (<https://plumas.occitanica.eu/435>) que conten los actes d'un collòqui organizat al CIRDOC en mai de 2021 e consacrat a las literaturas carceralas

La *Revue des langues romanes*, bailejada per Gilda Russo, contunha son camin, dubèrt al sègne XIX, amb dos numèros pel periòd concernit, publicats a l'encòp en version papièr e en version numerica :

- * Tome CXXV n°1 | 2021 « La Réception des troubadours au Moyen Âge (oc et oïl) 2 - Les œuvres narratives et didactiques » : <https://journals.openedition.org/rlr/3908>
- * Tome CXXV n°2 | 2021, « Écritures de femmes occitanes et frioulanes (XIXe-XXIe siècle) » : <https://journals.openedition.org/rlr/4341>

Enfin, la revista de sociolinguistica *Lengas*, creada sota la direccion de Robèrt Lafont a la fin dels ans 70, ara solament en version numerica, bailejada per Arvèi Lieutard, a publicat tanben 2 numèros :

- * 89- 2021 : un n° de « varia » : <https://journals.openedition.org/lengas/5139>
- * 90- 2021 : « cançon e poesia en occitan » : <https://journals.openedition.org/lengas/5629>

Las PULM (Presses universitaires de la Méditerranée) fan una plaça a l'occitan dins 2 colleccions : « Voix du Sud et des Orient » e « Estudis occitans » (<https://www.pulm.fr/index.php/collections/estudis-occitans.html>).

Dins « Voix du Sud et des Orient », notam :

* *Figures de l'errance et du labyrinthe*, Myriam Carminati et Marie-Jeanne Verny, dir. amb d'articles sus Belaud de la Belaudièra, Enric Espieut, Max Roqueta e Jan-Luc Sauvaigo. <https://www.pulm.fr/index.php/figures-de-l-errance-et-du-labyrinthe.html>

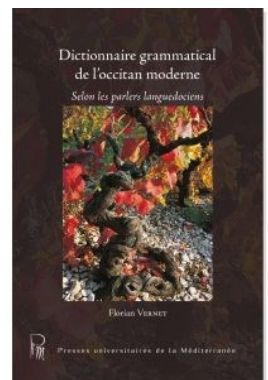

Dins « Estudis occitans », notam :

* *Dire l'òme lo sègle. L'œuvre littéraire de Robert LAFONT*, recueil d'articles recampats e editats per J.C. Forêt, P. Gardy et C. Torreilles, un libre eveniment que prepara lo centenari de la naissença del Robèrt LAFONT – que li devèm gaireben tot – en 2023. Lo libre se pòt crompar al CREO o en linha (<https://www.pulm.fr/index.php/dire-l-ome-lo-segle-souscription-jusqu-au-31-mai-2022.html#tab-label-additional>).

* Una novèla edicion del *Dictionnaire grammatical de l'occitan moderne* de Florian Vernet. De crompar en linha <https://www.pulm.fr/index.php/dictionnaire-grammatical-de-l-occitan-moderne-nvllle-ed.html#tab-label-additional> o alprèp del CREO

* *Las obros mescladissos d'un baroun de Caravetos*, Jacques Roudil, editadas per C. Torreilles : <https://www.pulm.fr/index.php/las-obros-mescladissos-d-un-baroun-de-caravetos.html>

